

חוק לשכת עורכי הדין תיקון מס' 42:

1. סעיף 90א – שמירת חומר ארכיוני – **כניסה לתוקף פברואר 2025**:

90א(א): סעיף ההגדרות:

- א. "חומר ארכיוני" – כל מסמך שעשוי לשמש ראיה ונמצא בידי עורך הדין במסגרת טיפולו בלקוח (בין אם נכתב על ידו או נמסר לו).
- ב. לא כולל מסמכים פנימיים (כמו טיוטות, הערות לעצמו או התכתבויות פנימיות במשרד).
- ג. "מסמך" – כל סוג של מידע: כתוב, מצולם, מוקלט, דיגיטלי, כולל מסר אלקטרוני.
- ד. "מסמך פנימי" – למשל: טיוטות שלא הועברו ללקוח, סיכומי ישיבות פנימיים, התייעצות עם עו"ד אחר – לא נחשב חומר ארכיוני.
- ה. "אבטחת מידע" – לפי ההגדרה שבחוק הגנת הפרטיות.

התיקון מתייחס לשמירת חומר ארכיוני על ידי עורך דין:
עו"ד חייב לשמור חומר ארכיוני למשך 7 שנים מסיום הטיפול המשפטי או ההליכים – לפי המאוחר.
ניתן להסכים בכתב עם הלקוח על תקופת שמירה שונה (קצרה או ארוכה יותר).

ישנם מסמכים ספציפיים (לפי טור א' לתוספת השנייה) שיש לשמור לפי תקופה שונה, בהתאם לטבלה המופיעה בתוספת השנייה לחוק.

ניתן להשמיד מסמך לא-אלקטרוני לאחר סריקה, אם מתקיימים שלושת התנאים הבאים:

1. הסריקה בוצעה לפי פקודת הראיות.
2. המסמך אינו כזה שיש חובה לשמור את המקור (כגון צוואה בכתב יד).
3. הלקוח לא דרש בכתב לשמור את המסמך המקורי.

עורך הדין חייב לוודא שהקובץ הסרוק נאמן למקור וכן עליו לנקוט אמצעי אבטחה מקובלים, בהתאם לרמת רגישות החומר ולחוק הגנת הפרטיות.

ניתן להשמיד חומר לאחר סיום תקופת השמירה. ההשמדה תיעשה באופן אחראי, תוך שמירה על פרטיות הלקוח, בהתאם לחוק הגנת הפרטיות.

במהלך תקופת השמירה – הלקוח רשאי לבקש את המסמכים, ועורך הדין חייב להיענות.

החובה לשמירת חומר ארכיוני חלה על עו"ד שקיבל את החומר גם: (1) במקרה של פירוק שותפות; (2) גם על הממונה שמונה לטפל בענייני עורך דין (למשל עו"ד שנפטר או הושעה).

יש לשים לב – מסמכים שנמסרו לעו"ד למשמרת מפורשת – לא נחשבים כחומר ארכיוני רגיל. כמו כן, אם קיים חיקוק אחר שמחייב שמירה – הוא גובר על סעיף 90א.

2. **תוספת שנייה – תקופת השמירה של המסמכים – כניסה לתוקף פברואר 2025**:

אפשר לקבוע תקופת שמירה שונה – אבל רק אם יש הסכמה בכתב בין עורך הדין ללקוח. המטרה היא לשמור על מסמכים קריטיים לפרק זמן שמתאים למהותם – במיוחד צוואות, מסמכים במקרקעין ושטרות, שיכולים להיות רלוונטיים הרבה מעבר ל-7 שנים.

סעיף 90א לחוק לשכת עורכי הדין – טבלה מסכמת	
נושא	הוראה עיקרית
תקופת שמירה ככלית	7 שנים מסיום הטיפול המשפטי או מסיום ההליכים – המאוחר מביניהם.
הסכמה עם הלקוח	ניתן להסכים בכתב על תקופת שמירה שונה (קצרה או ארוכה יותר).
מסמכים לפי טבלה	מסמכים המפורטים בטור א' לתוספת השנייה ישמרו לפי התקופות המפורטות בטבלה.
סריקה והשמדת מקור	מותר לסרוק ולהשמיד מקור שאינו אלקטרוני אם: 1. הסריקה לפי פקודת הראיות; 2. אין חובה חוקית לשמור מקור; 3. הלקוח לא דרש לשמור מקור.
נאמנות למקור ואבטחה	חובה לוודא שהסריקה נאמנה למקור, לנקוט אמצעי אבטחה לפי חוק הגנת הפרטיות ולפי רגישות החומר.
השמדה לאחר שמירה	תוך שמירה על הפרטיות, מותר להשמיד לאחר תום התקופה – באופן אחראי ואבטחת מידע.
זכות הלקוח	במהלך תקופת השמירה – הלקוח רשאי לדרוש את המסמכים ועורך הדין חייב להיענות לדרישה.
פירוק שותפות	החובה חלה על עורך הדין שקיבל את החומר עם פירוק השותפות.
מינוי ממונה מקצועי	הסעיף חל גם על ממונה על ענייני עו"ד אחר – למשל בעקבות פטירה או השעיה.
חריגים לחובת השמירה	- מסמכים שנמסרו למשמרת מפורשת; - חומר שכפוף לחיקוק אחר – כמו דיני תאגידים, עמותות וכו'.

התוספת השניה לחוק לשכת עורכי הדין	
סוג המסמך	תקופת השמירה
צוואה	- התקופה שעד למסירת הצוואה במקור לרשם לענייני ירושה; -או- - בהתאם לדרישת המצווה בכתב .
שטר כהגדרתו בפקודת השטרות	- שבע שנים מיום שנולדה לראשונה עילת תובענה על פי השטר; -או- - תקופה ארוכה יותר אם עורך הדין והלקוח הסכימו עליה בכתב , ואם נמסרה לעורך הדין הודעת ויתור על טענת התיישנות.
מסמכים שעניינם עסקה במקרקעין או הליך במקרקעין, ובכלל זה הסדר או רישום, בישראל או באזור; לעניין זה, "האזור" – כהגדרתו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967, כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן בחוק, מעת לעת	- 25 שנים; -או- - תקופה אחרת אם עורך הדין והלקוח הסכימו עליה בכתב .
חומר ארכיוני שעניינו עסקה או הליך שדין זר חל עליהם	- לפי תקופת ההתיישנות הקבועה בדין הזר לגבי אותו סוג של חומר ארכיוני; -או- - תקופה אחרת אם עורך הדין והלקוח הסכימו עליה בכתב .

חוק לשכת עורכי הדין: תיקון מס' 44 – כניסה לתוקף מאי 2025:

סעיפים 25, 25, 25:

- מי שלמד בחו"ל ייחשב כבעל השכלה משפטית גבוהה אם הוא עונה על אחד מאלה:
- א. בוגר של מוסד בחו"ל שהוכר ע"י הממונה (עובד משרד המשפטים) והוא ייחשב בתור הגורם המינהלי שמקבל את ההחלטה.
 - ב. גם מי שלא סיים תואר מלא, אבל למד במוסד מוכר כאמור, ועבר בחינות בהיקף שייחשב מספק לפי שיקול דעת הממונה, יכול להיחשב כבעל השכלה משפטית גבוהה.

שר המשפטים ממנה ועדה מיוחדת שתפקידה:

1. לקבוע ולפרסם אמות מידה מקצועיות שיקבעו:
 - א. אילו מוסדות או מסלולים בחו"ל נחשבים כמקנים השכלה משפטית גבוהה.
 - ב. מתי יוכר ניסיון בעריכת דין בחו"ל.
2. לשמש כוועדת ערר (ניתן להשיג על החלטת הממונה ו/או החלטת לשכת עורכי הדין לעניין הכרה בפני הוועדה המיוחדת).

חברי הוועדה:

1. עובד בכיר ממשרד המשפטים שהוא גם יושב ראש.
2. נציג לשכת עורכי הדין (שמונה בהתייעצות עם המועצה הארצית).
3. חבר סגל אקדמי בתחום המשפטים ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל.

אדם אשר לא הוסמך כעורך דין בחו"ל – אבל עבד בפועל במקצוע (למשל, כעוזר משפטי, מתמחה, יועץ משפטי פנימי וכד'), עליו להוכיח ללשכת עורכי הדין (בלשכה יש שיקול דעת) שהוא עסק בפועל בעבודה משפטית, שהיא בדומה לעבודה שעורך דין עושה בישראל, במשך מספר השנים שלגביהן הוא מבקש שהניסיון יוכר.

סעיפים 35, 38:

תקופת ההתמחות:

כל מועמד ללשכת עורכי הדין חייב לעבור 12 חודשי התמחות (כלומר, שנה אחת).

מי שהוסמך כעורך דין בחו"ל ושימש לפחות שנתיים כעורך דין או בתפקיד שיפוטי – תקופת ההתמחות תהיה שנה אחת, ואפשר להפחית אותה אפילו ל-6 חודשים, לפי שיקול דעת לשכת עורכי הדין.

מי שעבד כעורך דין לפחות 4 שנים בחו"ל, גם אם לא היה מוסמך – זכאי להפחתת ההתמחות לשנה או פחות (לא פחות מ-6 חודשים).

מי שעבד כשופט לפחות שנתיים בתפקיד שמחייב השכלה משפטית – גם הוא זכאי להפחתת תקופת ההתמחות (עד מינימום של 6 חודשים).

אם האדם עבד תקופה קצרה יותר (פחות משנתיים) – הלשכה יכולה עדיין להפחית את תקופת ההתמחות, אבל לא תפחת משנה אחת.

בחינת ההתמחות:

הכלל: כל מי שסיים התמחות – חייב לעבור בחינת הסמכה של לשכת עורכי הדין.

החריג: פטור מהבחינה יינתן לעורכי דין מוסמכים מחו"ל שעבדו לפחות:

- 5 שנים כעורכי דין או בתפקיד שיפוטי;
 - 7 שנים כעורכי דין (גם אם לא מוסמכים, אך עונים על תנאי סעיף 25);
 - 5 שנים בתפקיד שיפוטי המחייב השכלה משפטית.
- כל אלו – בתנאי שהתחילו את ההתמחות בישראל תוך 10 שנים מהיום שבו עלו לארץ.

מי שנרשם כמתמחה וסיים את לימודיו בארץ – לא יוכל לגשת לבחינה עד שלא קיבל תעודת בוגר רשמית מהפקולטה למשפטים.

מי שנרשם ולמד בחו"ל חייב לסיים קודם את כל הבחינות בדיני ישראל, אלא אם קיבל פטור.

סעיף 94:

שר המשפטים רשאי לקבוע (באישור ועדת החוקה של הכנסת) אגרות מיוחדות שיש לשלם עבור הגשת בקשה להכרה בהשכלה משפטית מחו"ל (לפי סעיף 25(2)), הגשת השגה (ערעור פנימי) על החלטה של הממונה או הלשכה (לפי סעיף 25(ג)).

סעיף 198 מרשם עורכי הדין הזרים:

החוק קובע תנאים מפורטים לרישום עורכי דין זרים בישראל, דורש מהם ניסיון מוכח, עמידה בבחינות, והצגת בטוחות ללקוח. הלשכה שומרת לעצמה סמכות לבדוק רקע משמעותי ולסרב לרישום אם יש פגם באמינות או התאמה מקצועית, ודורשת עדכון תקופתי כל 3 שנים.

לשכת עורכי הדין תרשום עו"ד זר במרשם רק אם מתקיימים כל התנאים הבאים:

1. לעו"ד יש רישיון עריכת דין בתוקף ממדינה זרה, והלשכה סבורה שדרישות ההכשרה והפיקוח המשמעותי שם מספקות -או- שהוא עסק בעריכת דין בחו"ל 7 שנים לפחות, וניסיונו הוכר כמספק ע"י הלשכה.
2. עוה"ד עסק בפועל בעריכת דין או שימש כשופט בחו"ל, 5 שנים לפחות סמוך למועד הבקשה או ותק של 7 שנים בהתאם לסעיף לעיל.
3. עמידה בבחינות אתיקה מקצועית: על המבקש לעבור בחינת אתיקה שמיועדת לעורכי דין זרים.
4. על המבקש לצרף אחת מהבטוחות הבאות כדי לפצות לקוח במקרה של נזק:
 - א. ערבות;
 - ב. ביטוח;
 - ג. פיקדון.

גם אם כל התנאים מתקיימים, הלשכה רשאית לסרב לרשום עו"ד זר במקרים הבאים ולאחר שניתנה לו זכות טיעון:

- עוה"ד הורשע בישראל או בחו"ל בעבירה פלילית/משמעתית שבשל מהותה, חומרתה או נסיבותיה – המבקש אינו ראוי לרישום.
- קיים מידע אחר שמצביע על כך שהמבקש אינו ראוי להיכלל במרשם.

לצורך רישום עוה"ד, הלשכה רשאית לדרוש מהמועמד את המידע הבא:

- הרשעות פליליות או משמעתיות מחוץ לישראל;
- הליכים משפטיים תלויים ועומדים (פליליים או משמעתיים) נגדו מחוץ לישראל;
- פרטי השכלה והכשרה מקצועית.

כל 3 שנים מיום הרישום, חייב עו"ד זר להציג ללשכה:

1. אישור על רישיון זר בתוקף (אם לא נרשם לפי החרג בפסקה (1));
2. הצהרה כי לא עבר עבירות פליליות או משמעתיות מחוץ לישראל במהלך התקופה.

אם לא הציג את המסמכים תוך 6 חודשים מתום שלוש השנים – הלשכה רשאית למחוק את שמו מהמרשם.

תיקון 44 לחוק לשכת עורכי הדין – טבלה מסכמת	
נושא	עיקרי התיקון
סעיף 25 – השכלה מחו"ל	הכרה בהשכלה משפטית למי שלמד בחו"ל: - בוגר מוסד שהוכר על ידי הממונה. - גם ללא תואר – אם למד במוסד מוכר ועבר בחינות בהיקף מספק.
סעיפים 125 + 125 – הוועדה	ועדה מקצועית תקבע אמות מידה להכרה במוסדות ובניסיון. חברי הוועדה: משרד המשפטים, לשכת עוה"ד, אקדמיה. ניתן להשיג על החלטות הממונה או הלשכה בפני הוועדה.
הכרה בניסיון מעשי	גם מי שלא מוסמך כעו"ד בחו"ל אך עבד בפועל (מתמחה, עוזר משפטי וכו') יכול לבקש הכרה.
סעיף 35 – התמחות	כל מועמד חייב ב-12 חודשי התמחות. בעלי ניסיון מחו"ל עשויים להיות זכאים להפחתה ל-6 עד 12 חודשים.
סעיף 38 – בחינת ההסמכה	חובה לעבור בחינת הסמכה בתום התמחות. קיים פטור למוסמכים בחו"ל עם ותק מתאים (5-7 שנים) בכפוף לתנאים. לימודים בארץ – הבחינה רק לאחר קבלת תעודת בוגר.
סעיף 94 – אגרות	ניתן לגבות אגרות על בקשות להכרה בהשכלה/ניסיון ועל השגות. הסכומים ייקבעו בצו של שר המשפטים באישור ועדת החוקה.
סעיף 198 – עו"ד זר במרשם	תנאים לרישום: רישום/ניסיון, ותק מקצועי, בחינת אתיקה, בטוחה ללקוח (ערבות/ביטוח/פיקדון). ניתן לסרב לרישום מסיבות אתיות/פליליות.
עדכון מרשם עו"ד זר	כל 3 שנים חובת הצגת רישיון בתוקף והצהרה על היעדר עבירות. היא הצגה תוך 6 חודשים = מחיקה מהמרשם.